

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

**2025-YIL APREL.
NAVBATDAN TASHQARI SON**

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 625 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 28-fevraldagi
333/5-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

ПРИНЦИПЫ ПЕРЕХОДА УЗБЕКИСТАНА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ, СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ	12
Набиев Дилмурод Хамидуллаевич	
YaSHIL TEXNOLOGIYALAR VA RAQAMLASH TIRISH TA'SIRIDA MEHNAT BOZORINING TRANSFORMASIYASI	19
Abduraxmanov Kalandar Xo'jaevich	
РОЛЬ ТВОРЧЕСКОГО ТРУДА В ПОВЫШЕНИИ ЕГО ЭФФЕКТИВНОСТИ	26
Гулямов Саидахор Саидахмедович, Икрамов Мурат Акромович, Очилов Акрам Одilovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASH MAQSADIDA "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ZARURATI	33
O.X. Hamidov, D.Sh. Yavmutov	
ESG-ИНСТРУМЕНТАРИЙ КАК ФАКТОР УСИЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	38
Татьяна Юрьевна Анопоченко, Сергей Вадимович Ревунов, Роман Вадимович Ревунов	
TRANSITION OF RUSSIAN REGIONS TO A CLOSED-LOOP ECONOMY	49
Nikonov Sergey Mikhailovich, Ochilov Akram Odilovich, Filipenko Alexander Alexandrovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TUZILISHI	53
Navruz-Zoda Baxtiyor Negmatovich	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК ДРАЙВЕР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА И МОДЕРНИЗАЦИИ РАБОЧИХ МЕСТ В УЗБЕКИСТАНЕ	59
Зокирова Нодира Каландаровна	
KREATIV IQTISODIYOT VA UNING INDUSTRIYA TURLARINING NAZARIY MASALALARI	64
Mamayunus Pardaev, Obid Pardaev, Akram Ochilov	
EKOLOGIK OMILLARNI HISOBGA OLGAN HOLDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHDA ERISHISH	73
Saidov Muhammadali Hakimovich, Ochilov Akram Odilovich, Esanbekov Diyorbek Mirzabek o'g'li	
INNOVATION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARI KOOPERASIYASINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	81
Raxmatulla Ergashev	
KARTOSHA MOSLANUVCHAN NAVLARI TURLI EKISH MUDDATLARI VA MULCHALASHLARDA HOSILDORLIGI HAMDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	86
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Toshpulatova Surayo Tulqin qizi, Ismayilov Alisher Isroilovich	
YASHIL IQTISODIYOT – INNOVATSION RIVOJLANISHNING KALITI	90
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ «ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ» В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	93
Сайёра Насимовна Хамраева	
SABZAVOT (SHIRIN) MAKKAJO'XORI AJRATILGAN MOSLANUVCHAN NAV-DURAGAYLARINI ASOSIY VA TAKRORIY EKINLAR SIFATIDA TURLI MUDDATLARDA YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	97
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Nurillaev Ilhom Xolbek o'g'li, Jabborov Botir Shukurovich	
ZAMONAVIY BOZOR MUNOSABATLARIDA SAVDONI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY JIHATLARI	101
Ivatov Irisbek	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	105
Yadgarov Akram Akbarovich, Abdiyeva Flora Botir qizi	
GREEN ECONOMY: GLOBAL PERSPECTIVE AND UZBEKISTAN'S PATH	110
Dilmurod Mirza-Akhmedovich Rasulev, Dildorakhon Ulugbek kizi Shomuradova	

OLIY TA'LIM XIZMATLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TARG'IB QILISH BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI	113
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
TURIZM INDUSTRIYASINI BARQAROR STRATEGIK RIVOJLANTIRISHDA QO'LLANILADIGAN USULLAR TAHLILI	116
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
ЗЕЛЁНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ И ФАКТОРЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	120
Орипов Ильхом Абдуллаевич	
Перспективы развития цифровой трансформации в Республике Узбекистан	128
Мусабеков Джорабек Хакимджанович, Воронин Сергей Александрович	
YASHIL IQTISODIYOT – BARQAROR RIVOJLANISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA.....	133
G.Erkayeva	
Barqaror ish o'rinlarini yaratishda yashil iqtisodiyotning o'rni	138
Qo'chqorov G'aybulla Fayzullayevich, Qo'ziyeva Shaxnoza Bozor qizi	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	141
Фазлитдин Бахадиорович Аминов	
RESPUBLIKADA EKOLOGIK TOZA MAHSULOT YETISHTIRISH ASOSIDA ELEKTRON SAVDONI RIVOJLANTIRISH	145
Q. J. Mirzayev, F. F. Ulug'murodov	
Qoraqalpog'istonda sanoatni restruktizatsiyalash va yashil iqtisodiyotni rivojlantirish: muammolar, istiqbollar va statistik tahlillar	150
Abipova Gulmira Salavatdinovna	
CHORVACHILIK XO'JALIKLARINI RIVOJLANTIRISHDA AGLOMERATSIYANING AHAMIYATI.....	153
Xusainov Oybek Jabborovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYASINING KOMPANIYA UCHUN AHAMIYATI.....	156
Ergashev Toxir Kurbanovich, Toxirova Nigora Zokirjon qizi	
CHORVACHILIK KLASSTERLARI VA AGLOMERATSION RIVOJLANISH: O'ZARO TA'SIR VA SYNERGIYALAR	161
Xusainov Oybek Jabborovich	
HUDUDLARNING INNOVATSIYON SALOHİYATINI BAHOLASH	165
J.A. Ismatullayev, A. Do'lanov	
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	171
Нафасов Тохиржон, Г. П. Эркаева	
Mamlakatimizda ishsizlikni kamaytirishga qaratilgan islohotlar.....	174
Djurayev Olimjon Narkulovich	
USE OF THE ADVANCED EXPERIENCE OF FOREIGN COUNTRIES OF FARMING AND HOUSEHOLDS	178
Ochilova Nargiza Akramovna	
SHAHAR AGLOMERATSIYALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	181
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
IQTISODIY O'SISHDA MEHNAT MIGRATSIYASINING AHAMIYATI.....	184
Djurayev Olimjon Narkulovich, Saidakbarov Jamshid Ne'matullo o'g'li	
TURIZMNIDA RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	189
Qosimov Jahongir	
РЫНОК ГОСТИНИЧНЫХ УСЛУГ В ТУРИЗМЕ В УСЛОВИЯХ ДИВЕРСИФИКАЦИИ И ДЕМОКРАТИЗАЦИИ ГОСТИНИЧНОЙ ИНДУСТРИИ	192
Ташмаматов Садирдин Нажмиддинович	

O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KADRLAR MALAKASINI OSHIRISHDA DUAL TA'LIMDAN FOYDALANISHNI BOSHQARISH	196
Ochilov Akram Odilovich, Xamidova Mo'tabarxon Abdumalik qizi	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA AUTSORSING XIZMATLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	201
Nasiba Ergasheva	
KORXONALARDA XODIMLARNI BOSHQARISHNING ASOSIY TAMOYILLARI	207
Djurayev Olimjon Narkulovich, Nurullayeva Vazira O'ktamovna	
ЗЕЛЁНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ПЕРСПЕКТИВЫ И РИСКИ	211
Номазов Бахром Бобомуродович	
ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ESG В ФИНАНСОВУЮ СФЕРУ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	215
Алимова Азиза Шерзатовна	
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES ON MANAGEMENT	219
Ergashev Tokhir Kurbanovich, Tohirova Nigora Zokirjon kizi	
O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT STRATEGIYASI" NI AMALGA OSHIRISHNING ZARURIYATI VA ISTIQBOLLARI	224
Ergasheva Nazira Muratovna, Soyibov Mirjon Bekjonovich	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УСЛУГ СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ, ВЛИЯЮЩИХ НА ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ И КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	227
Алимова Муниса Юлчиевна	
РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЕЁ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЗНАЧИМОСТИ.....	232
Расулов Нозимжон Набиджонович	
AGLOMERATSIYA VA IQTISODIY O'SISH: SABAB-OQIBAT ALOQASI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)	236
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
KORXONALARNING SOLIQ IDORALARIDA HISOBGA OLINISHIDAN HOSIL BO'LGAN ORTIQCHA TO'LOVLARINI BOJXONA TO'LOVLARIDA HISOBGA OLIH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	239
Boykabilov Bahodir Mustafaevich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLARGA INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI	242
Egamberdiyeva Salima Rayimovna, Bozorov Yashnarbek Xayrulla o'g'li	
ORGANIK QISHLOQ XO'JALIGIDA "IXTISOSLASHTIRILGAN AGROKOOPERATIV" TASHKIL ETISH ORQALI TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	248
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHI UCHUN ZAMONAVIY HUQUQIY ASOSLARI.....	254
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
TURIZMNING MADANIY-TARIXIY RESURLARI: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA TAMOYILLAR	258
Ruzmanov Dilshod Usmanovich	
BARQAROR TURIZM DESTINATSIYALARINING SIG'IMINI BAHOLASH METODIKASI.....	262
Ibroximov Nodirbek Xasanovich	
ВОЗОБНОВЛЯЕМЫЕ ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ КАК ОСНОВА ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ	266
Хусаинов Равшан Рахимович	
ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ И ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ.....	272
Раимова Муборак Джураевна	
"YASHIL IQTISODIYOT" NING ASOSIY XUSUSIYATLARI	276
Djumayev Asqar Xaydarovich	

RAQAMLI MARKETINGNING ISTE'MOLCHI XULQ-ATVORIGA TA'SIRI.....	281
Raimova Muborak Jurayevna, Dilmurodov O'tkir	
HUDUDNING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	287
SH.A. Buriyev	
SAVDO XIZMATLARINING ASOSIY FAOLIYAT KO'RSATKICHLARI TIZIMINI BAHOLASH.....	291
Muxamedova Aziza Ravshanovna	
YASHIL IQTISODIYOT VA GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI: YASHIL IQTISODIYOTNING IQLIM O'ZGARISHINI YENGISHDAGI O'RNI VA GLOBAL HAMKORLIK.....	295
Usmonov Murodjon Xolmurod o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕХАНИЗМА НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НА ПРИМЕРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	299
Абдулов Дамир Рустамович	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ISTIQBOLLARI	305
Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Boliyeva Baxora Farxodovna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА: КОНЦЕПЦИИ, ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.....	308
Туляганова Шахноза Самукджановна	
O'TA ERTAGI TARVUZNING HIMOYALANGAN JOYLAR UCHUN MOSLANUVCHAN NAV VA DURAGAYLARINI AJRATISH, ULARNI TURLI O'G'IT ME'YORLARIDA HOSILDORLIGI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	311
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Amirov Xamidulla Suyunovich, Umirova Durdona Muqum qizi	
ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПЛОДООВОЩНОЙ ОТРАСЛИ В УЗБЕКИСТАНЕ	315
Уралов Элшод, Вельм М.В.	
DEVELOPMENT STRATEGY AS A MODEL OF PROGRESS IN HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN.....	320
Abdiev Alimardon	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ СЕКТОРА ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ И РАЗВИТИЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦИАЛА.....	322
Мухаммадбобур Салимов	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	326
Suyunov Jabbor Mahmudovich	
"SALOHİYAT" TUSHUNCHASINING MAZMUNI VA IQTISODIY-IJTIMOIIY MOHIYATI.....	331
Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SUN'IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI	334
Salimov Muhammadbobur Qodir o'g'li	
O'QUV JARAYONLARINI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	337
Tilakov Sherzod	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING XALQARO TAMOYILLARI ASOSIDA BOSHQARUV SIFATINI OSHIRISHDA YASHIL IQTISODIYOTNING AHAMIYATI.....	340
Sattarov Umirzoq, Ro'ziev Zafar Ikromovich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT XOM ASHYOLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH TENDENSIYALARI.....	343
Xazratov Sarvar Ibragimovich	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA KADRLAR TAYYORLASHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	348
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, O'rinov Diyorbek Xolmo'min o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATI O'QUV MARKAZLARI VA KURSLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	353
Tilakov Sherzod Akbarovich	

SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT ISHLAB CHIQRARISH VA SOTISH SIFATI HAMDA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARNI BOSHQARISH YO'NALISHLARI.....	357
Ochilov Akram Odilovich, Ziyodullayeva Marjona Alisher qizi	
OMMAVIY TADBIRLAR YORDAMIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: O'ZBEKISTON VA XALQARO TAJRIBA.....	360
Ibragimov Sardorbek Xusanovich	
Анализ цифровой трансформации и её влияния на привлечение инвестиций в регионы Узбекистана.....	365
Рахмонова Дурдона Хасан кизи	
Korxona moliyaviy salohiyatini baholashning statistik tahlili.....	370
M.O. Musurmonova	
DIRECTIONS FOR IMPROVING THE FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEM OF THE BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	377
Kadirov Lutfulla Khalimovich	
PROBLEMS OF EMPLOYMENT IN THE LABOR MARKET OF UZBEKISTAN AND STRATEGIC DIRECTIONS FOR THEIR SOLUTION.....	381
Sharopov Temirmalik Rustam o'g'li	
"YASHIL" IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ORQALI QASHQADARYO VILOYATI SANOAT KOMPLEKSINI TAKOMILLASHTIRISH	385
U.Shukurov	
FOREIGN EXPERIENCES IN ATTRACTING INVESTMENTS IN SERVICE INDUSTRIES	390
Hazratkulov Shahboz Boboqul ogli	
YASHIL IQTISODIYOTDA TA'LIMNING ROLI.....	394
Babayeva Lola Ibragimovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHI UCHUN DAVLAT TOMONIDAN YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR.....	398
Xudoyorov Azizbek Avaz o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM SIFATINI YAXSHILASHNING XORIY TAJRIBASI.....	404
Safarov Sh. S.	
IJTIMOYIY MENEJMENTDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI.....	408
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Davronova Farangiz	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ: КАЗНАЧЕЙСКИЙ КОНТРОЛЬ В БЮДЖЕТНОМ ПРОЦЕССЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО РАЗВИТИЯ»	415
Файзуллаева Зилола Равшановна, Д.Х. Пулатов	
YANGI O'ZBEKISTONDA YASHIL RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING ASOSIY JIHATLARI.....	421
Urozoza Shaxlo Hasan qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH MASALALARI: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	427
Safarov Shoxrux Sattor o'g'li	
PROSPECTS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF HUMAN RESOURCES IN UZBEKISTAN.....	431
Alimardonova Gulfizoda Alimardon kizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA KAPITAL QO'YILMALAR HISOBINI TO'G'RI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI.....	434
Egamberdiyeva Salima Rayimovna	
QASHQADARYO VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA ISTIQBOLLARI	441
Berdimurodova Farzona Bahodir qizi, Sh. Xolliyev	
SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BIZNES VA IQTISODIYOTDAGI ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	446
Davronova Farangiz Ilhom qizi	

ZAMONAVIY RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA PUL VA BANK TIZIMLARINI TASHKIL ETISHNING ISTIQBOLLARI HAMDA AHAMIYATI	452
Axtamova Ozoda Ulug'bek qizi, Cho'liyeva Gulsanam Yulchi qizi, G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTI: TARKIBIY O'ZGARISHLARNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	460
N. Qo'ziboyeva	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI TARKIBIY O'ZGARISHLAR ORQALI RIVOJLANTIRISHNING ZARURATI.....	466
Vayskulov Ramazon Alisher o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATIDA TURIZM KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY INTEGRATSIYA.....	470
Xushvaqtov Ramziddin	
ILMIY SALOHİYAT VA OLIY TA'LIM SIFATINING UZVIY BOG'LIQLIGI: TAHLIL VA TAVSIYALAR	476
Muratov A'zam Alisher o'g'li, Ochilov Akram Odilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: GREEN CREDIT	480
Eshtemirova Ma'rifat Akram qizi, Kabilova Shaxnoza Jurayevna	
DEHQON XO'JALIGI MAHSULOTLARI NARXLARINING DINAMIKASI VA BOZOR MUVOZANATI MODELLARINI QO'RISH.	483
Ergashov Yashnarbek Istamovich	
The Role of Renewable Energy in the Green Economy.....	488
Khudoyberdiyeva Olima, Yakhshikulova Mokhinur	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish: asosiy muammolar va imkoniyatlar	494
Jumanazarov Asilbek Utkirbek o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBAT USTUNLIGI ORQALI BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASH OMILLARI	498
Ro'ziqulov Jamshid Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INSON RESURLARINI BOSHQARISH SIYOSATINING ZAMONAVIY TRENDLARI HAMDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	504
Shodiyev Jahongir	
YASHIL IQTISODIYOT: O'ZBEKISTONNING BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	509
Babayeva Lola Ibragimovna, Sh. S. Sa'dullayev	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA MAHSULOTLAR INTENSIV RIVOJLANISHINI TA'MINLASH JARAYONLARI	512
Saburov Jumanazar Salievich	
SUG'URTA XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI VA MEXANIZMLARI.....	516
E.Sobirov	
"YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ORQALI TABIIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA IQTISODIY FAOLIYATNING ATROF-MUHITGA SALBIY TA'SIRINI KAMAYTIRISH	520
Xo'janova Gulshoda Otamurodovna	
QISHLOQ JOYLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	526
Dilafuz Taylakova	
KORXONALARDA EKOLOGIK INVESTITSION LOYIHALARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI TAHLILI.....	532
Ulashov Aliboy Rashid o'g'li	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BANK VA MOLIYAVIY TIZIMLAR UCHUN YANGI IMKONIYATLAR TAHLILI HAMDA KELGUSIDAGI ISTIQBOLLARI	538
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Alarov Asilbek Oybek o'g'li	
SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK BARQARORLIGI VA EKOLOGIK IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH MASALALARI.....	545
O'rinov Diyor, Xolliyev Sh.B.	

YASHIL IQTISODOYOT VA UNDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR.....	549
Ermuminov Elbek Erkin o'gli, Ilmiy rahbar: Yaxshiqulova Moxinur Toxir qizi	
XIZMATLAR SOHASIDA KADRLARNING TUTGAN O'RNI	553
Turayeva Nargiza Rustamovna	
IQTISODIYOTDA TARKIBIY O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	557
G.P.Erkayeva, N.H.Qo'ziyoyeva	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING AHAMIYATI VA O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI	560
Samadova Jasmina Sherali qizi, Sh. Xolliyev	
"YASHIL" ENERGETIKA VA "YASHIL" IQTISODIYOT.....	564
Qarshiyeva Dilsora Ismoil qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
MAMLAKAT BUDJETINING SHAKLLANISHI VA DAROMADLAR TAQSIMOTINING IQTISODIYOTDAGI ROLI	569
Ashirqulova Sevinch Sarvar qizi, Sh. Xolliyev	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOT VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	574
Urozova Shahlo Hasan qizi, Rahmonova Tillaoy Malik qizi	
"YASHIL" IQTISODIYOT INNOVATSION RIVOJLANISHINING KO'RSATGICHLARI.....	579
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNI TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	583
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Mirzayev Azzamjon Jonuzokovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA IQTISODIY RESURLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	588
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
СТРАТЕГИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНА: РОЛЬ ИННОВАЦИЙ И ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА В ЭПОХУ НООНОМИКИ.....	593
Чекулаева Кристина	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОБЕСПЕЧЕНИЮ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	599
Чекулаева Кристина	
YASHIL IQTISODIYOT – MAMLAKAT TARAQQIYOTINING ASOSIY OMILI.....	605
Oybek Hamdamov, Qosimov Jahongir	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INSON KAPITALI SIFATINI OSHIRISHDA TA'LIMNING AHAMIYATI	608
M.Ostanova, Ro'ziyev Ramshid	
MODERN LEGAL BASIS FOR THE EFFICIENT USE OF FINANCIAL RESOURCES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN OUR COUNTRY	613
Ismoilova Gulrux, Khayriddinov Shukhrat Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA TABIIY - IQTISODIY MANBAALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY MEXANIZMI	617
Mavlonov Shaxzod Shahobiddin o'g'li, Mavlonova Surayyo Xasan qizi	
YANGI O'ZBEKISTONDA SOHALARNI RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	621
Gulrux Arslon qizi Ismoilova	

O'ZBEKISTONDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISH SIYOSATINING ZAMONAVIY TRENDLARI HAMDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI

Shodiyev Jahongir

Annotatsiya: O'zbekistonda HR (Human Resources, ya'ni kadrlar boshqaruvi) sohasidagi zamonaviy trendlar va raqamli transformatsiya mavzusi bugungi kunda mamlakat iqtisodiyoti va boshqaruv tizimining rivojlanishida muhim o'rin egallaydi. Raqamli texnologiyalar tez sur'atlarda keng tarqalib, biznes jarayonlari va davlat idoralarining faoliyatini o'zgartirayotgan bir paytda, HR siyosati ham yangi bosqichga chiqmoqda. Ushbu maqolada O'zbekistonning HR sohasida amalga oshirilayotgan innovatsion o'zgarishlar, jumladan, avtomatlashtirilgan kadrlar boshqaruvi tizimlari, sun'iy intellekt va ma'lumotlar analitikasi asosida ishchi kadrlarni tanlash va baholash, shuningdek, masofaviy ta'lim va mashg'ulotlar orqali malakani oshirish imkoniyatlari batafsil yoritilgan. Bundan tashqari, korxonalar va tashkilotlar uchun samaradorlikni oshirish hamda aholining ish bilan ta'minlanish darajasini yaxshilashga qaratilgan strategik yondashuvlar ham tahlil qilingan. Raqamli transformatsiya natijasida HR jarayonlari aniqroq, xodimlarning motivatsiyasi yuqori, kommunikatsiya va monitoring tizimlari esa samarali bo'lishi ta'minlanmoqda. Bu esa O'zbekiston iqtisodiyoti uchun raqobatbardosh kadrlar bazasini shakllantirish va rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Tadqiqot natijalari mamlakatda HR'ni rivojlantirish yo'llarini aniqlashga yordam beradi. Ushbu ishning amaliy ahamiyati esa korxona rahbarlari va kadrlar bo'yicha mutaxassislar uchun foydali strategik tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: Ushbu tadqiqotda HR siyosati, raqamli transformatsiya, O'zbekiston sharoitida inson resurslarini boshqarish, sun'iy intellekt, avtomatlashtirish, ishchi kuchi va raqobatbardosh kadrlar masalalari ko'rib chiqilgan.

Abstract: The topic of modern trends and digital transformation of HR (Human Resources) policy in Uzbekistan plays a crucial role in the development of the country's economy and governance systems. In an era where digital technologies are rapidly spreading and transforming business processes and government operations, HR policies are also evolving into a new phase. This paper explores innovative shifts in Uzbekistan's HR sector, including automated human resource management systems, the use of artificial intelligence and data analytics in employee selection and assessment, and opportunities for professional development through remote learning and training programs. Moreover, strategic approaches aimed at improving organizational efficiency and employment rates are examined. As a result of digital transformation, HR processes are becoming more precise, employee motivation is increasing, and effective systems of communication and monitoring are being implemented. Ultimately, this contributes to the formation and growth of a competitive human capital base within Uzbekistan's economy. The findings of the study provide insight into the most pressing methods for advancing HR practices and outline future opportunities. The practical importance of the study lies in offering valuable recommendations and strategic solutions for business leaders and HR specialists.

Key words: This study focuses on HR policy, digital transformation in Uzbekistan, human resource management, artificial intelligence, automation, workforce development, and the creation of competitive talent.

Аннотация: Тема современных тенденций и цифровой трансформации HR-политики в Узбекистане занимает важное место в развитии экономики страны и системы управления. В условиях быстрого распространения цифровых технологий, меняющих бизнес-процессы и работу государственных учреждений, HR-политика также выходит на новый уровень. В настоящем исследовании подробно рассматриваются инновационные изменения в сфере HR в Узбекистане, включая автоматизированные системы управления персоналом, применение искусственного интеллекта и анализа данных для отбора и оценки кадров, а также возможности повышения квалификации посредством дистанционного обучения и тренингов. Также анализируются стратегические подходы, направленные на повышение эффективности организаций и улучшение занятости населения. Цифровая трансформация способствует более высокой точности HR-процессов, усилению мотивации сотрудников, внедрению эффективных коммуникационных и мониторинговых систем. Это, в свою очередь, содействует формированию конкурентоспособной кадровой базы в экономике Узбекистана. Результаты исследования позволяют определить наиболее актуальные методы развития HR-сферы и очертить перспективы на будущее. Практическая значимость работы заключается в предоставлении полезных рекомендаций и стратегических решений для руководителей компаний и специалистов по управлению персоналом.

Ключевые слова: В данной работе рассматриваются вопросы HR-политики, цифровой трансформации, управления персоналом в Узбекистане, а также применение искусственного интеллекта, автоматизации и формирование конкурентоспособного кадрового потенциала.

KIRISH

So'nggi yillarda raqamli texnologiyalar inson resurslarini boshqarish (HR) tizimiga tub o'zgarishlar olib kirmoqda. Sun'iy intellekt, ma'lumotlar tahlili va avtomatlashtirilgan jarayonlar global miqyosda kadrlar siyosatini qayta shakllantirmoqda. O'zbekiston ham bu jarayondan chetda qolmayapti – davlat boshqaruvida, xususi sektor va startaplarda raqamli HR texnologiyalar joriy qilinmoqda. “Elektron hukumat”, “MyHR” platformalari, masofaviy malaka oshirish tizimlari va onlayn baholash usullari orqali xodimlar bilan ishlash samaradorligi oshmoqda. Biroq, ushbu transformatsiya jarayonida muayyan muammolar – texnologik savodxonlik, inson omili, tizimli yondashuv yetishmovchiligi ham mavjud. Ushbu maqsadlarga mushtarak holda shuni aytish joizki, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 22.09.2023-yildagi “Respublika va mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlarida inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi 492-son qarori¹ O'zbekistonda inson resurslarini boshqarish tizimlarining rivojlanishi ushbu asosiy me'yoriy-huquqiy hujjat hisoblanadi. Maqolada O'zbekistonda HR sohasida raqamli transformatsiyaning dolzarb yo'nalishlari, ularning afzalliklari va mavjud cheklavlari, shuningdek, strategik rivojlanish imkoniyatlari tahlil qilinadi.

Tadqiqotdan maqsad – O'zbekistonda kadrlar boshqaruvi tizimida raqamli innovatsiyalar qanday joriy etilayotganini o'rganish, ilg'or yondashuvlarni aniqlash hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Ushbu ish natijalari korxona rahbarlari, HR mutaxassislari va davlat siyosatini ishlab chiquvchilar uchun foydali bo'lishi mumkin.

MAVZUNING DOLZARBLIGI

Raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi, global mehnat bozoridagi raqobatning kuchayishi va ishchi kuchining malakaga nisbatan oshayotgan talabi inson resurslarini boshqarish tizimlarining transformatsiyasini taqozo etmoqda. O'zbekistonda ham davlat boshqaruvi va xususi sektor HR strategiyalarini zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish bosqichiga kirgan. Ayniqsa, pandemiyadan keyingi davrda masofaviy ish, raqamli monitoring va avtomatlashtirilgan ishchi tanlov tizimlarining zaruriyati oshdi. Shu sababli, O'zbekistonda HR siyosatining raqamli transformatsiyasini o'rganish nafaqat amaliy, balki strategik ahamiyatga ega bo'lib, mamlakatning inson kapitalini rivojlantirish va raqobatbardosh iqtisodiyotni shakllantirishda muhim omil hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot O'zbekistonda inson resurslarini boshqarish (HR) sohasida sodir bo'layotgan zamonaviy o'zgarishlar va raqamli transformatsiyaning rivojlanishini ilmiy jihatdan tahlil qiladi. Tadqiqotda uslubi yondashuv sifatida tizimli, taqqoslash, empirik kuzatuv va kontent-tahlil metodlari qo'llanildi. Bu yondashuvlar orqali HR sohasidagi raqamli yangilanishlar, mehnat samaradorligiga ularning ta'siri, davlat siyosati hamda xususi sektor amaliyoti chuqur o'rganildi. Tadqiqotning birinchi bosqichida mavjud ilmiy va amaliy manbalar – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari, Mehnat kodeksi, davlat dasturlari, xalqaro tashkilotlar (ILO, UNDP, World Bank) hisobotlari, shu jumladan, so'nggi yillardagi mahalliy va xorijiy ilmiy maqolalar tahlil qilindi. Ushbu bosqichda asosan stol ustida tadqiqot (desk-research) usuli qo'llanib, mavzuga oid ma'lumotlar sistemaga solindi. Ikkinchi bosqichda O'zbekistondagi yetakchi korxonalari, bank tizimi, texnoparklar va startaplar misolida HR sohasiga joriy etilgan raqamli yechimlar – elektron rezyume tanlash tizimlari, onlayn intervyu platformalari, kadrlarni baholash vositalari va masofaviy ta'lim mexanizmlari empirik ravishda ko'rib chiqildi. Bu yerda holat tahlili (case study) usuli qo'llanildi. Uchinchi bosqichda ekspert suhbatlari va onlayn anketalash orqali O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan HR mutaxassislarning raqamli o'zgarishlarga munosabati, mavjud muammolari va kelajagi haqidagi fikrlari o'rganildi. Bu bosqichda miqdoriy va sifatli tadqiqot yondashuvlari integratsiya qilindi. Olingan natijalar asosida mavzuga oid yakuniy xulosalar ishlab chiqildi va O'zbekistonda HR sohasini yanada rivojlantirish yo'llari tavsiya qilindi. Tadqiqot jarayonida statistik ma'lumotlar Microsoft Excel va SPSS dasturlari yordamida qayta ishlandi va grafiklar hamda diagrammalar orqali tasvirlandi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamlashtirish jarayonlarini chuqurlashtirish, inson resurslarini samarali boshqarish va oliy ta'lim tizimini zamonaviy bosqichga olib chiqish O'zbekiston Respublikasi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Bu borada qator normativ-huquqiy hujjatlar va rasmiy ma'lumotlar manbalarida belgilangan strategik yo'nalishlar ushbu tadqiqotda asosiy nazariy asos sifatida o'rganildi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-6079-sonli

¹ O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 22.09.2023-yildagi “Respublika va mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlarida inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi 492-son qarori. Manba: <https://lex.uz/ru/docs/6615177>

Farmoni – “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlovchi ushbu Farmon raqamli transformatsiya bo‘yicha davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlarini belgilaydi. Hujjatda raqamli infratuzilmani rivojlantirish, davlat boshqaruv tizimini raqamlashtirish, raqamli savodxonlikni oshirish hamda innovatsion texnologiyalarni joriy qilish bo‘yicha aniq chora-tadbirlar keltirilgan. Strategiya doirasida barcha sohalarda, jumladan, ta’lim va inson resurslarini boshqarish sohasida ham raqamli echimlar joriy etilishi nazarda tutilgan [1]. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti rasmiy veb-sayti (<https://president.uz>) [2] – Mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlar, xususan, raqamli transformatsiya, ta’lim tizimidagi yangilanishlar, inson kapitali va raqamli iqtisodiyotga oid Prezident nutqlari, bayonotlari va topshiriqlari tahlil uchun muhim manba hisoblanadi. Ushbu manba yangiligi, rasmiyligi va keng ko‘lamli statistik hamda analitik ma’lumotlar taqdim etishi bilan ajralib turadi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-5847-sonli Farmoni [3] – “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi”da oliy ta’lim sohasida bosqichma-bosqich raqamlashtirish, uzluksiz ta’limni joriy etish, pedagogik kadrlar salohiyatini oshirish va ta’lim sifatini xalqaro standartlarga yaqinlashtirish kabi vazifalar belgilangan. Mazkur hujjat raqamli mahoratni oshirish va zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda o‘qituvchilarning salohiyatini rivojlantirishni asoslovchi muhim asoslardan biridir. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining VM 492-sonli qarori [4] – Inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirishga doir ushbu qaror davlat xizmatlari tizimida HR boshqaruvini modernizatsiya qilish, kadrlar malakasini oshirish, AKTdan samarali foydalanish va zamonaviy boshqaruv uslublari joriy qilishga qaratilgan. Qaror doirasida xalqaro tajribalarni inobatga olgan holda mahalliy tizimni transformatsiya qilish choralari belgilangan. Bu esa inson kapitali sifatini oshirishning muhim omili hisoblanadi. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi rasmiy veb-sayti [5] asosida muallif ishlanmasi – Statistika qo‘mitasining ma’lumotlari orqali o‘qituvchilarning soni, malakasi, raqamli texnologiyalardan foydalanish darajasi kabi ko‘rsatkichlar tahlil qilinadi. Muallif tomonidan tayyorlangan ishlanma esa ushbu statistik ko‘rsatkichlarni tahlil qilish orqali mavjud holatni baholash hamda takliflar ishlab chiqishda metodik asos bo‘lib xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O‘zbekiston Respublikasida mehnat resurslarining hajmi 2010–2023 yillar davomida izchil o‘shish tendensiyasini namoyon etdi. (1-jadval)

O'zbekistonda mehnat resurslari soni														
Klassifikator	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
O'zbekiston Respublikasi	16726	17286,4	17564,3	17814,1	18048	18276,1	18488,9	18666,3	18829,6	18949	19158,2	19334,9	19517,5	19739,6
Qoraqalpog'iston Respublikasi	945,5	973,8	983,5	996,6	1011,9	1026,6	1042,2	1054,6	1064,8	1063	1074,7	1066,1	1067,6	1072,6
Andijon viloyati	1561,2	1597,4	1606,8	1641,7	1667,9	1691,2	1709,1	1722,2	1733,3	1741,7	1754,8	1745,3	1780,8	1799,6
Buxoro viloyati	987,6	1008,3	1025,7	1035,1	1045	1055,8	1065,4	1073,1	1077,8	1081	1067,1	1072,3	1074,7	1089,2
Jizzax viloyati	652,1	678,7	695,5	708,8	723	734,7	746,1	756,2	765,7	764,1	773,8	782,6	791	799,4
Qashqadaryo viloyati	1493,4	1569,8	1612,7	1654,2	1692,5	1725,7	1758,1	1784,6	1806,8	1813,8	1809,8	1811	1813,4	1826,7
Navoiy viloyati	531,6	541,9	544,1	546,8	543,1	540,3	543,5	547,2	552	555,8	555,2	564,5	570,6	584,5
Namangan viloyati	1350,6	1436,5	1468,4	1480	1492,5	1515	1534	1549,5	1564,2	1573,9	1580,4	1586,1	1588,3	1603,9
Samarqand viloyati	1815,7	1902,6	1943,7	1973,8	2003,8	2033,6	2058,2	2079,6	2103,4	2117,1	2125,2	2122	2164,8	2167,6
Surxondaryo viloyati	1174,1	1245,4	1282,7	1320,2	1353	1379,2	1403,1	1423,9	1442,7	1456,9	1452,2	1464,6	1465,4	1486
Sirdaryo viloyati	420,7	432,7	441,8	448,7	456,9	464	470,2	475,2	480,5	484,5	485	489,4	487,4	492,2
Toshkent viloyati	1549,7	1566,9	1579,6	1589,5	1601,9	1609,6	1617,7	1623,9	1627,2	1607,3	1615,4	1622,5	1619,2	1640,7
Farg'ona viloyati	1824,2	1895,2	1931,4	1947,5	1969,5	1996,5	2016,4	2031,1	2043,1	2052,1	2069,3	2083,9	2097,8	2121,7
Xorazm viloyati	900,4	901	918,5	934,2	952,2	969,8	986,7	1000,6	1013,4	1029,6	1044,8	1047,1	1050,9	1064,3
Toshkent shahri	1519,2	1536,2	1529,9	1537	1534,8	1534,1	1538,2	1544,6	1554,7	1608,2	1750,5	1877,5	1945,6	1991,2

1-rasm. O‘zbekistonda mehnat resurslari soni².

2010-yilda mamlakat bo‘yicha umumiy mehnat resurslari soni 16 726 ming kishini tashkil etgan bo‘lsa, 2023-yilga kelib bu ko‘rsatkich 19 739,9 ming kishigacha yetdi. Bu davr mobaynida mehnat resurslarining umumiy soni qariyb 3 million kishiga oshgan bo‘lib, bu mamlakatdagi demografik o‘shish, migratsiya jarayonlari, iqtisodiy faollik darajasi hamda aholi bandligini ta’minlash bo‘yicha olib borilgan islohotlarning natijasidir. Hududlar kesimida olib borilgan tahlil mehnat resurslarining taqsimoti va o‘shish sur’atlarida sezilarli farqlar mavjudligini ko‘rsatadi. Jumladan, Farg‘ona, Samarqand, Andijon viloyatlari va Toshkent shahri mehnat resurslari soni

2 O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi rasmiy web sayti ma’lumotlari asosida muallif ishlanmasi

bo'yicha yuqori ko'rsatkichlarga ega bo'lib, bu hududlarda demografik zichlik, iqtisodiy imkoniyatlar va ish o'rinlari sonining ko'pligi bilan izohlanadi. Masalan, 2023-yilda Farg'ona viloyatida mehnat resurslari soni 2 121,7 ming kishini, Samarqandda 2 167,9 ming kishini, Andijonda 1 799,6 ming kishini va Toshkent shahrida 1 945,6 ming kishini tashkil etdi. Aksincha, Sirdaryo, Navoiy viloyatlari va Qoraqalpog'iston Respublikasi mehnat resurslari soni nisbatan kam bo'lgan hududlar sirasiga kiradi. Bu hududlarda resurslarning o'sish sur'ati past bo'lib, u yerda demografik o'sish darajasi hamda ishlab chiqarish imkoniyatlarining cheklangani seziladi. Masalan, Navoiy viloyatida 2010 yildagi 531,6 ming kishilik mehnat resurslari soni 2023-yilga kelib 584,5 ming kishigacha oshgan, ya'ni 12,3% ga o'sgan. Bu esa respublika bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichdan ancha pastdir.

Yillik o'sish dinamikasida 2020–2021 yillarda (COVID-19 pandemiyasi davrida) nisbiy pasayish yoki o'sish sur'atlarining sekinlashgani kuzatiladi. Biroq keyingi yillarda, xususan 2022–2023 yillarda, o'sish qayta faollashgani ko'rinadi. Bu holat pandemiyadan keyingi tiklanish jarayonlari, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va yangi ish o'rinlarini yaratishga qaratilgan davlat siyosatining samarasidir.

Yakuniy xulosa sifatida, O'zbekiston mehnat bozori har yili ko'payib borayotgan ishchi kuchi resurslariga ega. Bu holat, bir tomondan, mamlakat uchun demografik salohiyatni bildirsa, ikkinchi tomondan, mavjud mehnat resurslaridan oqilona va samarali foydalanish, ularni hududlar bo'yicha muvozanatli taqsimlash, sifatli bandlik siyosatini amalga oshirish va kasbga yo'naltirish tizimini takomillashtirish zaruratini yuzaga chiqaradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston Respublikasi inson resurslarini boshqarish sohasida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish va ularni amalga oshirish uchun keng ko'lamli islohotlar olib borayotgan davrda. Davlat rahbariyati tomonidan e'lon qilingan Raqamli O'zbekiston³ strategiyasi hamda "Har bir oilada kamida bitta ish joyi" tamoyili asosida yuritilayotgan islohotlar, mamlakatda inson kapitalini rivojlantirish va uning samaradorligini oshirishga katta e'tibor qaratilganini ko'rsatadi. Bu jarayonning eng muhim omillaridan biri – raqamli transformatsiya, ya'ni HR (Human Resources) boshqaruvida zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yechimlardan foydalanish.

Zamonaviy trendlar shuni ko'rsatadiki, inson resurslarini boshqarishda avtomatlashtirish, ma'lumotlar tahlili, sun'iy intellekt va blokcheyn kabi yangi yondashuvlar keng qo'llanila boshlamoqda. Ushbu yo'nalishlar orqali HR jarayonlari soddalashtirilib, xodimlarning mehnat unumdorligi oshirilmoqda, shuningdek, kadrlar tanlash va baholash tizimi yanada ochiq va adolatli bo'lib borayapti. Raqamli texnologiyalar yordamida korxonalarda xodimlarning motivatsiyasi va ta'lim olish imkoniyatlari ham tubdan o'zgarib, bu esa inson resurslarining potensialini maksimal darajada ifodalashiga imkon beradi.

Bundan tashqari, raqamli transformatsiya natijasida yuzaga keladigan global tendentsiyalar – masalan, uzoq vaqtgacha masofaviy ishlash formatining saqlanib qolishi, gig-economy (vaqtinchalik ishchi-kadrlar) rivojlanishi, hamda virtual komandalar bilan ishlashning kengayishi – inson resurslarini boshqarish siyosatiga yangicha yondashuv talab etadi. O'zbekistonda ushbu tendentsiyalarga moslashish uchun maxsus dasturlar va loyihalar ishlab chiqilmoqda. Masalan, elektron davlat xizmatlari platformasi, onlayn ta'lim portallari va raqamli kasb-hunar oshirish markazlari kabi loyihalar inson resurslarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Shu bilan birga, O'zbekistonda inson resurslarini boshqarishning raqamli transformatsiyasida ba'zi qiyinchiliklar ham mavjud. Ayniqsa, kadrlarning raqamli savodxonligini oshirish, qadimgi yondashuvlardan voz kechish va innovatsion texnologiyalarni qabul qilish sohasida ba'zi psixologik va infrastrukturaviy cheklovlar mavjud. Bunday muammolarni hal qilish uchun davlat, biznes va ta'lim institutlari o'rtasidagi hamkorlikni yanada mustahkamlash zarur.

Natijada, O'zbekiston inson resurslarini boshqarish sohasida zamonaviy trendlarga asoslangan holda, raqamli transformatsiya doirasida muhim yutuqlarga erishmoqda. Mamlakatda e'tibor markazi har doim inson kapitalini rivojlantirish va uni ilg'or texnologiyalar bilan ta'minlashga qaratilgan bo'lib, bu esa kelajakda O'zbekiston iqtisodiyoti va ijtimoiy sohasini yanada puxta tarzda barqarorlashtirishga olib keladi. Raqamli transformatsiyaning umumiy samaradorligi esa, avvalambor, inson resurslarining potensialini to'liq namoyon qilish va ularning hayot sifatini oshirishga bog'liq bo'ladi.

Yakuniy xulosa shuki, O'zbekiston inson resurslarini boshqarish siyosatining zamonaviy trendlari va raqamli transformatsiyasi quyidagi asosiy vazifalarni hal qilishga qaratilgan:

Raqamli texnologiyalar yordamida HR jarayonlarini optimallashtirish.

Inson kapitalini rivojlantirish va ularning malakalarini oshirish.

Innovatsion yechimlar orqali ish joylarini modernizatsiya qilish.

Raqamli ekonomika talablari asosida yangi kasblarni shakllantirish va ularga mos kadrlar tayyorlash.

Bu yo'nalishlarda erishilgan yutuqlar O'zbekiston iqtisodiyoti va ijtimoiy sohasini mustaqil ravishda rivojlantirishga va butun dunyo miqyosida raqobatbardosh mamlakatga aylanishga olib keladi.

3 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "“Raqamli O'zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi 05.10.2020 yildagi PF-6079-sonli Farmoni. Manba: <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ““Raqamli O'zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi 05.10.2020 yildagi PF-6079-sonli Farmoni. Manba: <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti rasmiy web sayti. Manba: <https://president.uz/oz/lists/view/7403>
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 08.10.2019-yildagi “O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-5847-sonli Farmoni. Manba: <https://lex.uz/ru/docs/-4545884>
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 22.09.2023-yildagi “Respublika va mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlarida inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi 492-son qarori. Manba: <https://lex.uz/ru/docs/-6615177>
5. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi rasmiy web sayti ma'lumotlari asosida muallif ishlanmasi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. aprel. № 3. navbatdan tashqari son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>